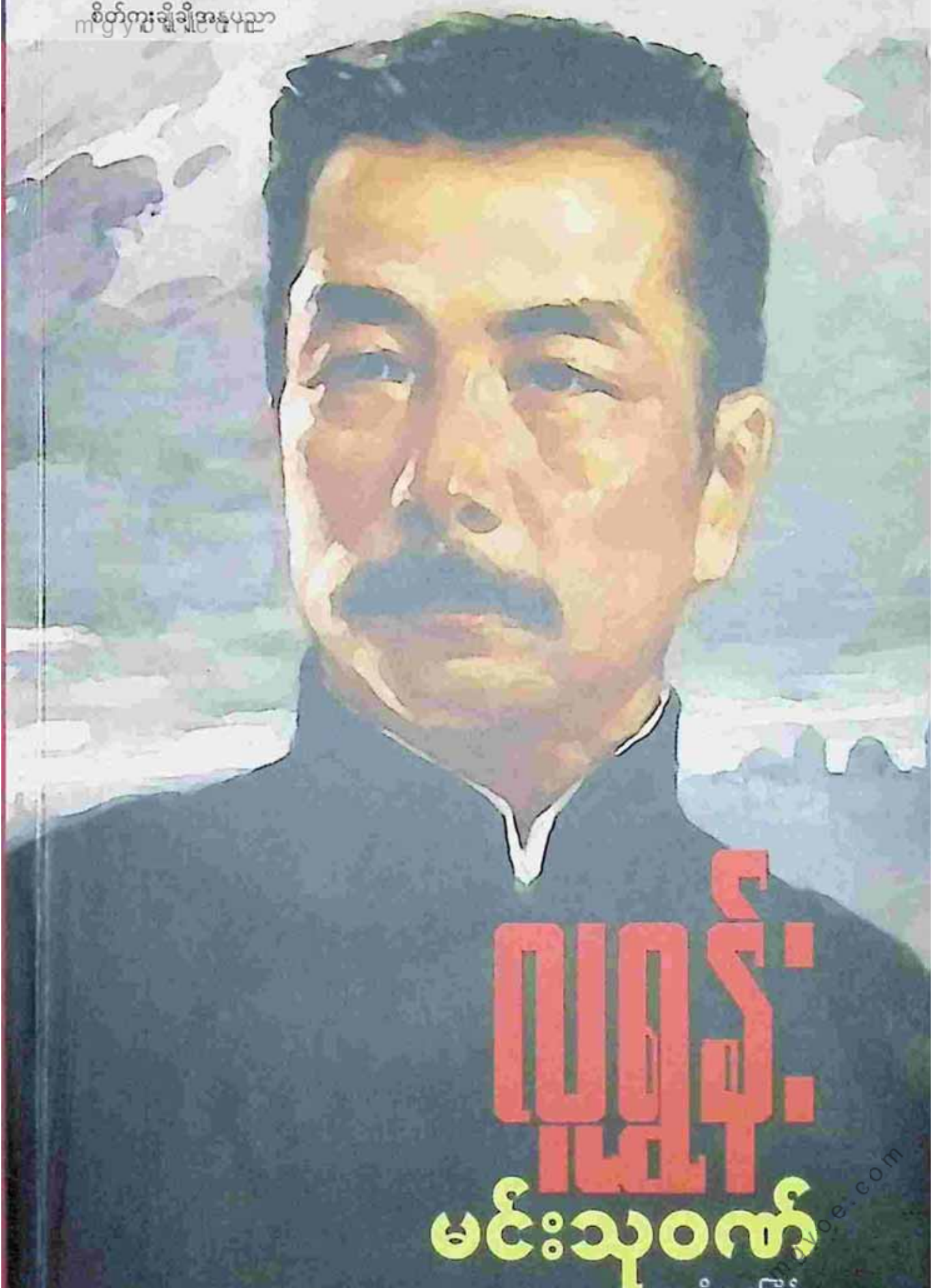

စိတ်ကူးချိုချိုကလေးပဲ
mgyun.com

လူတိုင်း
အသိ
မင်းသုဝဏ်
တတိယအကြိမ်

mgyun.com

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သူသည် လူ့သဘာဝကို လေ့လာတင်ပြသည့် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့် အရှေ့ဥရောပတိုက် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့အကြားရှိ တော်လှန်ပုန်ကန်သော စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကြိုးပမ်းချက်များသည် ထိုစဉ်က အရှိန်ဩဇာအနည်းအကျဉ်းသာရှိခဲ့စေကာမူ တရုတ်ပြည်ရှိ တော်လှန်ရေးစာပေလှုပ်ရှားမှုတွင် အစောဆုံးသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပေရာ လူရွှန်းသည် တရုတ်ပြည်တွင် ပြည်သူတို့၏ တော်လှန်ရေးလှုံ့ဆော်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းစေခဲ့ပေသည်။ အခြားတော်လှန်ရေးသမားတို့ထက် များစွာရှေ့တန်းကျလှသည့် ထိုစဉ်က သူ့အတွေးအခေါ်၏ ထင်ရှားသောသွင်ပြင်လက္ခဏာသည် ကား အဖိနှိပ်ခံ လူထုများနိုးကြားလာခြင်းနှင့် သူတို့၏တိုက်ပွဲ အောင်ပွဲရခြင်းတို့အားဖြင့် တရုတ်ပြည်သည် လွတ်မြောက်မှုရရှိလိမ့်မည် . . .ဟု သူယုံကြည်သည်ဆိုသော အချက်ပင်တည်း။

လူရွှန်း

မင်းသုဝဏ်

ISBN 9789997115966

9 789997 115966

1,300.00KS

လူရွှန်း မင်းသုဝဏ်

အပြင်အဆင် - အမ်အက်စ်အို၊ စာမျက်နှာ ၈၆ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း

၂၀၁၅၊ ဩဂုတ်လ၊ တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၇ မန်းကနက်စာပေဇာတိဒုတိယအကြိမ်မှ၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

ရောင်းစျေး ၁၃၀၀ ကျပ်

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

လူရွှန်း
မင်းသုဝဏ်
မြန်မာပြန်

မာတိကာ

၁။ လူရွှန်း	၁
၂။ အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု	၆
၃။ လူရွှန်းနှင့် ၎င်း၏စာပေ	၁၀
၄။ လူရွှန်းထွန်းပြောင်စေခဲ့သော လမ်းစဉ်	၁၃
၅။ လူရွှန်း၏ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများ	၃၈
၆။ THE TRAIL BLAZED	၅၆

လူရွှန်း

ကျွန်ုပ်သည် ခေတ်မမီသော ဗေဒင်သုံးပုံကိုစွန့်၍ ခေတ်မီသော ပိဋကတ် သုံးပုံကို ဟောတော်မူသော . . . ခေတ်မမီသော ဗြဟ္မဏဝါဒကို စွန့်၍ ခေတ်မီသော ဗုဒ္ဓဝါဒကို တီထွင်သော သကျမုနိအား ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ စိန့်တိုင်းတွင် ယနေ့ပေါ်ပေါက်နေသော ဝတ္ထုတိုများကို ယထာဗလ စွမ်းသမျှဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားပါအံ့. . . ။

စိန့်တိုင်း ခေတ်စမ်းစာပေအရေးတွင် ခေါင်းဆောင်ကား “လူရွှန်း” အမည်ရှိ စာရေးဆရာကြီးဖြစ်ပါသည်။ လူရွှန်းကား သူ၏အမည်မဟုတ်၊ အမည်အရင်းမှာ ချောရှုဂျင်ဖြစ်သည်။ သူသည်စိန့်တိုင်း ချေကျိုင်းခရိုင်၊ ရှော်စင်မြို့ဇာတိ၊ ၁၈၈၁ ခု ဖွားဖြစ်သည်။ သူ့အဘိုးသည် ဟန်လင်းခေါ် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ထူးရသူဖြစ်၍ သူ့အဖေသည် ဆူဝဲခေါ် ပညာသည် ဂုဏ်ထူး ရသူဖြစ်သောကြောင့် ချောရှုဂျင်(လူရွှန်း)သည် မိဘဘိုးဘွားထံမှ ပျို့ကဗျာ၊ စာကြီးပေကြီးများကို နည်းနာခံယူဆည်းပူးခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ချောတို့ အမျိုးကား အခြားပညာရှိများကဲ့သို့ မကြွယ်ဝချေ။ ငယ်စဉ်ကပင် အဖေသေဆုံးသွားသဖြင့် ချောရှုဂျင်တို့ သားအမိမှာ သူတစ်ပါး၏ ခြေကြို လက်ကြားတွင် နေခဲ့ရလေသည်။ သူ့မိခင်သည် အတော်ပင်ပန်းစွာ ကပ်ရပ်

တိုးလျှိုးလုပ်ခါမှ သားဖြစ်သူကို နံကင်းမြို့ အစိုးရကျောင်းများသို့ ပို့နိုင်တော့သည်။ ချောရှုဂျင်သည် နံကင်းမြို့တွင် ရေကြောင်းပညာကို သင်ကြားပြီးနောက် သတ္တုတူးဖော်သည့်ပညာနှင့် အင်ဂျင်နီယာအတတ်ကို သင်ရန် ဆိုင်ရာကျောင်းသို့ ပြောင်းသွားပြီးလျှင် ထိုကျောင်းတွင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ကို ယူလေသည်။ ထို့နောက် အစိုးရစရိတ်ကိုယူ၍ ပညာတော်သင်အဖြစ် ဂျပန်ပြည်သို့ ပညာဆက်လက်သင်ရန် သွားလေသည်။

တိုကျိုမြို့တွင် ဆေးပညာကိုသင်ယူ၍ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် စိန့်တိုင်းသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် ဥရောပတိုက်သို့ သွား၍ ပညာရှာခွင့်မရခဲ့သဖြင့် များစွာစိတ်ပျက်ခဲ့သည်။ မဖြစ်မမြောက်တတ်ခဲ့သော ဆေးပညာဖြင့်လည်း အသက်မမွေးလိုဟုဆိုကာ ချောရှုဂျင်သည် သူ့ဇာတိခရိုင်နယ်အတွင်းတွင် ပင် ကျောင်းဆရာလုပ်၍ စာပေပို့ချနေလေသည်။ ၁၉၁၁ ခုနှစ် စိန့်တိုင်းသားတို့သည် မန်ချူးအစိုးရကို ပုန်ကန်ကာ မန်ချူးဧကရာဇ်ကိုနန်းချ၍ သမ္မတနိုင်ငံတည်ထောင်ကြသောအခါ ချောရှုဂျင်သည် အားရဝမ်းသာစွာ ပီကင်းမြို့သို့တက်သွား၍ စိန့်တိုင်းကို နိုးကြားထကြွအောင် ဆော်သြသော ပညာရှိတို့ဝိုင်းသို့ ဝင်လေသည်။

၁၅ နှစ်တာ ကာလပတ်လုံးသူသည် အထွေထွေအလုပ်တို့ကို စိတ်ထက်သန်စွာ ဆောင်ရွက်လေသည်။ သူသည် ပညာရေးရာထူးတစ်ခု ကို လက်ခံ၍ တက္ကသိုလ်သုံးခုတွင် တစ်ကြိမ်တည်း စာပေပို့ချလေသည်။ ထိုတက္ကသိုလ်သုံးခုတွင် စိန့်တိုင်းစာပေပြန်လည်ထွန်းကားရာ ပျိုးခင်းလည်း ဖြစ်သော ပီကင်းအမျိုးသားတက္ကသိုလ်လည်း ပါဝင်လေသည်။

ဤနေရာ၌ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တိုင်အောင် စိန့်တိုင်းတွင် ပခုံးချင်းယှဉ်ကာ ထွန်းကားခဲ့သော စာပေသုံးမျိုးအကြောင်းကို အမြွက်မျှစကားချပ်ပါဦးအံ့။ (က) ရှေးသရောအခါက ခေတ်စားခဲ့သော ဝင်ယင်ခေါ်စာပေမျိုးမှာ “ပေကုန်များ၍စာသားမပါသော” အဖွဲ့အနွဲ့ အပြစ်အချွဲအရှည်အလျား စာမျိုး ဖြစ်သည်။ (ခ) ယခုခေတ်မှ ပေါ်လာသည့်ပဲဟွာခေါ် စာပေမျိုးမှာ အရပ်ပြောစကားနှင့်ရေး၍ ဝင်ယင်ပညာရှိကြီးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ခံရသော အများကြိုက်အရာရောက်သော ခေတ်စမ်းစာမျိုး ဖြစ်သည်။

(ဂ) တတိယအမျိုးမှာ ပေထက်မတင် တောသူတောင်သားတို့ မိမိတို့

နယ်ပယ်အလိုက်တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်းကာ ပြောဆိုသော ပုံတိုပတ်စ စာပေမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ စိန့်တိုင်းတွင် လက်တိုလက်ရှည်ဟု မြန်မာတို့ ခေါ်စမှတ်ပြု သော ပြည်ကြီးသားတို့သည် တစ်ဦးပြောသည့်စကားကို တစ်ဦးနားမလည်၊ ဝင်ယင်စာပေမျိုးသည် စာကြီးပေကြီးဆန်လှ၍ သာမန်လူတို့ မသင်ယူနိုင်၊ နားမလည်နိုင်။ တတိယစာပေမျိုးကိုလည်း တစ်ရပ်သား၊ တစ်နယ်သားတို့ နားမလည်နိုင်။ ထို့ကြောင့် လက်တိုလက်ရှည် စသော စိန့်တိုင်းသား အမျိုးမျိုး တို့ အတူနားလည်နိုင်ရအောင် အရပ်ပြောစကားရိုးရိုးဖြင့် ရေးသားပြုစုသည့် ပဲဟွာခေါ် ခေတ်စမ်းစာပေမျိုး ပေါ်ပေါက်လာရလေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ရှေးရိုးပညာရှိကြီးတို့သည် ခေတ်စမ်းစာပေကို “အရူးစာ” ဟု ရှုတ်ချသကဲ့သို့ စိန့်တိုင်းတွင်လည်း ပဲဟွာစာပေကို ရှေးပညာရှိတို့ ရှုတ်ချကြလေသည်။

ထိုအခိုက်၌ လူရွှန်းသည် မန်ယွန်းနှင့် ယူရွှီးခေါ် မဂ္ဂဇင်း နှစ်စောင်ကို လည်း တည်းဖြတ်နေလေသည်။ ၎င်းပြင် ဂျာမန်၊ ရုရှား၊ ဂျပန်စာအုပ်များကို လည်း ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားလေသည်။

‘လုလင်သစ်’ ခေါ်သော မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း ဝင်ရောက်ရေးသားနေလေ သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ ‘လုလင်သစ်’ မဂ္ဂဇင်းသည် ပဲဟွာစာပေအရေးကို စတင်ဆောင်ရွက်ရာ နောင်ကာလ၌ ပဲဟွာစာပေသည် စိန့်တိုင်းကြီး တစ်ဝန်းတစ်လျားတွင် အောင်တံခွန်လွှင့်ကာ ကြီးပွားထွန်းကား လာလေတော့သည်။ ထို‘လုလင်သစ်’ မဂ္ဂဇင်းကို ထိုစဉ်အခါက ချင်တူဆူး ခေါ် ပညာရှိကြီးတည်းဖြတ်လေသည်။ ချင်တူဆူးသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဆရာတစ်ဦးဖြစ်၍ ပဲဟွာစာပေကို ရုံးသုံးစာပေ၊ အများသုံးစာပေဖြစ်ရ အောင် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်သူဖြစ်လေသည်။ ပဲဟွာစာပေ သက်သက်နှင့် ရေးသားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းမထွက် မီ အထက်ကာလက စိန့်စာပေဟူသမျှကို ရှေးသုံးဝင်ယင်စာပေရေးပုံမျိုးနှင့်သာ ထုတ်ဝေခဲ့လေ သည်။ စိန့်တိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆူပူသောင်းကျန်း ‘ပုန်ကန်ရေး’ ဟူသမျှတွင် ပဲဟွာခေတ်စမ်းစာပေ ပုန်ကန်ရေးသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၍ ထိုလုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းက စတင်ခင်းကျင်းလိုက်သော ‘စုတ်တံစစ်ပွဲ’ သည် စစ်ပွဲအပေါင်းတွင် နင်လား၊ ငါလား အတိုက်ခိုက်ရဆုံးစစ်ပွဲ ဖြစ်လေသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပဲဟွာလက်နက်ကိုင် စစ်သူရဲတို့သည် မန်ချူးအစိုးရဆီမှ

ဆက်ခံယူလိုက်သော ရှေးဆန်ခေတ်သုံးအလေ့အထ အသုံးအနှုန်းတို့ကို တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။

ဤသည်ကား စိန့်တိုင်းတွင် ခွဲခြားသော ဝေဖန်တတ်သော စဉ်းစား ဉာဏ် စတင်ပေါ်ထွန်းသောခေတ်ဦးဖြစ်လေသည်။ အမျိုးဘာသာ သာသနာ အရေးတို့တွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို စတင်တောင်းဆိုသော မင်္ဂလာခေတ် သစ်ကား ထိုအခါတွင် ထွက်သစ်စ နေလုလင်ကဲ့သို့ ဆန်းပေါ်လာလေ တော့သည်။

ပဲဟွာစစ်တပ်တွင် စစ်ဦးဘီလူးက ချီတက်သူကား လူရွှန်းဖြစ်သည်။ ချင်တူဆူးနှင့် သွေးသောက်ဘက်ဖြစ်၍ လူရွှန်းသည် လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးတိုရှည်တို့ကိုထည့်လေသည်။ 'ဘယဆေး' စသောဝတ္ထုတို့ကို လည်း ထည့်လေသည်။

သို့သော်လည်း ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ဝေသော ခေတ်ဆိုးကြီးကို သရော် ထားသည့် "အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ"ခေါ် ဝတ္ထုကိုဖတ်ကြရသောအခါ လူရွှန်း ကို နိုင်ငံအဝန်းက အသိအမှတ်ပြုတော့သည်။ ဤဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမျိုး၊ စာရေးသားပုံမျိုးကား စိန့်စာပေအတွက် အတော်ထူးဆန်းနေလေသည်။ မြို့ တိုင်းရွာတိုင်း၌ အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြ၊ ပြောဆိုကြ၊ တိုင်ပင်ကြလေသည်။ ရှေးရိုးပညာရှိတို့က အာကြူကို ရှုတ်ချပြောဆိုကြ၏။ ခေတ်မီလူငယ်တို့က အာကြူကို ချီးမွမ်းကြ၏။ လူရွှန်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ 'စုတ်တံစစ်ပွဲ'ကို တိုက်ခိုက်ကြရာ နောက်ဆုံး၌ လူရွှန်းသည် ပဲဟွာခေတ်စမ်း စာပေအရာတွင် သမ္မတခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ထွက်လာတော့ သည်။

ထိုအခါမှစ၍ အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို တစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်ကျ အသစ်အသစ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရလေသည်။ ထိုတွင်မျှမကသေး၊ ဤ ဝတ္ထုကို ပြင်သစ်ဘာသာ၊ ဂျာမန်ဘာသာ၊ ရုရှားဘာသာ၊ ဂျပန်ဘာသာ စသော ဘာသာအမျိုးမျိုးတွင်လည်း ပညာရှိတို့ ပြန်ဆိုရေးသားကြလေသည်။ လူရွှန်း ၏အရေးအသားကို များစွာနှစ်သက်ရိသေသော ရိုမိန်ရိုလင် ခေါ် သိုးဆောင်း ပညာရှိကြီးကား ဤဝတ္ထုဖတ်ရစဉ်က မျက်ရည်ပင်ကျမိသည်ဟု မိန့်ဆိုလေ သည်။

သို့သော်လည်း အရာရှိတို့ကား လူရွှန်း၏အရေးအသား အပြုအမူကို မနှစ်သက်ကြ။ တိုင်းပြည်မငြိမ်မသက်အောင် ထိုးဆွသည်ဟု အမှုရှာကာ ပညာရေးဌာနမှ လူရွှန်းကို ထုတ်ပစ်ကြလေသည်။ ထို့နောက် အာဏာရှင် တွန်ချီဂျီလက်ထက်တွင် လူရွှန်းကိုဖမ်းရမည်ဟု ဝရမ်းစာထုတ်သဖြင့် လူရွှန်း မှာ မိတ်ဆွကောင်းတို့၏အကူအညီကိုယူကာ ပီကင်းမြို့မှ ရုပ်ဖျောက်ထွက် ပြေးရလေသည်။ ဤကား ပထမဆုံးသေဆုံးမှု လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

ထို့နောက် အမှိုင်းမြို့တွင် ခဏနေ၍ စာပေသင်ကြားပို့ချရင်း စာပေပြုစု နေလေသည်။ သမ္မတ စံရပ်ဆင်(ဆွန်ယက်ဆင်)သည် ကိုမင်တန်အစိုးရ အဖွဲ့တွင် ကွန်မြူနစ်တို့အား လက်ခံသောအခါ လူရွှန်းသည် ကင်တွန်မြို့ သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားလေသည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ချန်ကေရှိတ်သည် ကျောင်း သား၊ အလုပ်သမား၊ တောသားမကျန် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကွန်မြူနစ် ဝါဒီတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းသောအခါ လူရွှန်းမှာ ပြေးလွှားရပြန်သည်။ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်းဆေးမှ လွတ်ကင်းရအောင် ရှန်ဟဲသို့ပြေး၍ ပုန်းအောင်း နေရလေသည်။

အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု (A LITTLE INCIDENT)

ကျွန်ုပ်တော့မှ မြို့သို့တက်လာသည်မှာ ခြောက်နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ထိုအတောအတွင်း၌ နိုင်ငံရေးခေါ်သောကိစ္စများ များစွာပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ အချို့ကို မြင်ဖူးလိုက်ရ၏။ အချို့ကို ကြားဖူးလိုက်ရ၏။ ထိုကိစ္စတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးကား စိုးစဉ်းမျှလှုပ်ရှားခဲ့ပုံမရ။ ထိုနိုင်ငံရေးကိစ္စတို့ကို ပြန်လှန်သတိရသောအခါ ကျွန်ုပ်၏စိတ်သည် ပို၍တိုမိသည်သာမက တစ်နေ့တခြားလောကတွင် အချစ်လျော့၍ သွားတော့သည်။ သို့သော်လည်း အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခုသည်ကား ကျွန်ုပ်အတွက် အဓိပ္ပာယ်လေးနက်လှပါ၍ ယနေ့ထက်တိုင် မမေ့နိုင်ခဲ့ပါ။

ထိုနေ့ကား ကျွန်ုပ်တို့ စိန့်တိုင်းသမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်သည်မှာ ခြောက်နှစ်မြောက်သော သက္ကရာဇ်၏ ဆောင်းရာသီနေ့တစ်နေ့ဖြစ်၍ မြောက်လေကြမ်းကြီး ရမ်းကားနေသောနေ့လည်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး ဝရံလှရံအတွက် ကျွန်ုပ်မှာ စောစောစီးစီးအိပ်ရာမှထ၍ အလုပ် ဆင်းရပါသည်။ သို့သော်လည်း အလုပ်သို့သွားရာခရီးတွင် မည်သူမျှ မတွေ့ရလောက်အောင်ရှိပါသည်။ အတော်ပင်ပင်ပန်းပန်းရှာခါမှ လန်ချားတစ်စီးကို

တွေ့ရ၍တက်စီးကာ လန်ချားသမားအား တောင်တံခါးသို့ သွားရန် ခိုင်းပါသည်။

ခဏကြာသောအခါ လေငြိမ်စပြု၍ လမ်းတွင်ပျံဝဲနေသော ဖုန်တို့လည်း ထိုင်စပြုသောကြောင့် မျက်စိအတော်ရှင်းသွားပါသည်။ လန်ချားသမားလည်း လျင်မြန်စွာပြေးပါတော့သည်။ တောင်တံခါးသို့ရောက်ခါနီးကာမှ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ကျွန်ုပ်၏ရှေ့တွင် ဖြတ်ပြေး၍ လန်ချားနှင့် ငြိပြီးလျှင် မြေသို့ပစ်လဲသွားပါသည်။

လဲသူကား အခြားမဟုတ်၊ ဆံပင်ဖြူကျိုးကျားနှင့် အဝတ်စုတ်အဝတ် နွမ်းများကိုသာဝတ်ထားသော မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုမိန်းမသည် လမ်းဘေးမှ ရုတ်တရက်ပြေးထွက်လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့တည့်တည့်တွင် လမ်းကိုဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ လန်ချားသမားသည် ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ပါသေး၏။ သို့သော်လည်း ထိုမိန်းမ၏ ကြယ်သီးမတပ်လေတွင် လွင့်နေသော အဝတ်စုတ်သည် လှည်းတံတွင် ငြိပါသည်။ ကံအားလျော်စွာ လန်ချားသမားက အရှိန်လျော့လိုက်၍သာ သက်သာရာရပါသည်။ သို့ မဟုတ်က ထိုမိန်းမသည် ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံလဲ၍ နာနာကြည်းကြည်း ထိခိုက်ရာပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လန်ချားရပ်ပြီးသည့်နောက်တွင်ပင် ထိုမိန်းမသည် လဲရာမှ မထ၊ လေးဖက်ထောက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိခိုက်သွားသည်ဟုကား ကျွန်ုပ်မထင်၊ ဤလန်ချားတိုက်သည်ကိစ္စကို မည်သူမျှ မမြင်ပါ။ သို့ပါလျက်လည်း လန်ချားသမားသည် ဆက်လက်မဆွဲရုံမျှမက အမှုပတ်အောင် ရပ်ကြည့်နေသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် အလွန်စိတ်တိုမိပါသည်။ ဤကိစ္စသည် ကျွန်ုပ်၏ခရီးကို ကြန့်ကြာစေရုံမျှမက ဒုက္ခလည်း ပေးချင်ပေးနိုင်ပါသည်။

“ဟေ့ . . .ဆက်ဆွဲမှာကို ဆွဲပါကွ . . . မဖြစ်လောက်ပါဘူး”

ဟု လန်ချားသမားကို ကျွန်ုပ်ဆိုပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်ဆိုသည်ကို မကြား၍လား၊ ဂရုမစိုက်လို့လားမသိ။ သူသည် လှည်းတံများကို ချ၍ ထိုမိန်းမကို ညင်သာစွာ ထူမလေတော့သည်။ ထို့နောက် မိန်းမကို ဖေးထူထား၍ “ခိုက်မိသွားသလား” ဟုမေးပါသည်။

“ခိုက်မိသွားတယ်”

“နင်လဲသွားတာကို ငါအမြင်သားပဲ... သိပ်ပြင်းထန်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး... ဘယ်နှယ့် ခိုက်မိနိုင်မှာတဲ့လဲ။ အလကား မူရာများနေတာ၊ မုန်းစရာကောင်းလှတယ်၊ လန်ချားသမားကလည်း သက်သက်အမှုပတ်အောင် လုပ်နေတာပဲ။ မင်းအမှုကို မင်းဘာသာရှင်းအောင်လုပ်ပေတော့” စသည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ကား စိတ်တွင်ရေရွတ်မိပါသည်။ သို့သော်လည်း လန်ချားသမားကား ခိုက်မိသွားသည်ဟု ကြားရပြီးနောက် မဆိုင်းမတွတော့ပြီ။ မိန်းမ၏ လက်မောင်းကို ကိုင်ကာ ဂရုတစိုက် လမ်းတစ်ဖက်ဆီသို့ ခေါ်ဆောင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း လှမ်း၍ကြည့်လိုက်မိရာ ဂါတ်တဲတစ်ခုကို မြင်ရ၍ အံ့အားသင့်သွားပါသည်။ လန်ချားသမားသည် ဂါတ်တဲအပြင်ဘက်၌ မည်သူ့ကိုမျှ မမြင်ရ၍ ထိုမိန်းမကို ဂါတ်တဲတွင်းသို့ သွင်းသွားပါသည်။

ထိုခဏ၌ ကျွန်ုပ်သည် ထူးဆန်းသော ဝေဒနာတစ်ခုကို ခံစားရပါသည်။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်မသိ၊ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကပ်သော ထိုလန်ချားသမား၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် ကျွန်ုပ်၏ ရှေ့တွင် ကြီး၍ကြီး၍ လာပါသည်။ သူ့ရှေ့သို့ ဆက်သွားလေ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာကြီးလာလေ ဖြစ်၍ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်မှာ သူ့ကိုယ်ကို မော့၍ပင်ကြည့်ရပါသည်။ ထိုအတွင်းမှာပင် ထိုသူရှိရာအရပ်ဆီမှ မမြင်ရသော သတ္တိတစ်ခုသည် လာ၍ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာအား ဖျစ်ညှစ်ဖိနှိပ်နေသကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ ထိုမမြင်ရသည့် သတ္တိထူးသည် ကျွန်ုပ်၏ သားမွေးဝတ်လုံအောက်တွင် ကိန်းအောင်းနေသော သေးနုတ်သိမ်ဖျင်းသည့် အလေ့တို့ကို တွန်းထုတ်နေသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ခွန်အားသည် ကုန်ခန်းသွားတော့သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သွေးသည် ခဲသွားတော့သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်သည် ချည့်နဲ့၍ လာပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အကြံမရှိ အစည်မရှိ၊ မျက်စိအကြောင်သားနဲ့ မလှုပ်မယှက်ထိုင်နေရာ ဂါတ်တဲဘက်မှ ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦး ကျွန်ုပ်ဆီသို့ ထွက်လာနေသည်ကိုမြင်ရမှ လန်ချားပေါ်မှ ဆင်းပါသည်။

“တခြား လန်ချားတစ်ခုကို ငှားပြီးသွားပါ... ခင်ဗျား လန်ချားသမား ဆက်ပြီး မသွားနိုင်တော့ဘူးတဲ့” ဟု ထိုသူက အကြံပေးပါသည်။

ကျွန်ုပ်လည်း ဘာကိုမျှမစဉ်းစားဘဲ အိတ်ထဲသို့ လက်နှိုက်၍ ကြေးပြားလက်တစ်ဆုပ်ကြီးကို ယူထုတ်လိုက်ပြီးလျှင် “ကျုပ်လန်ချားသမားကို ဒီ

ပိုက်ဆံတွေပေးလိုက်ပါ” ဟုပြောပါသည်။

မြောက်လေပြင်း ငြိမ်သွားလေပြီ၊ လမ်းကား လူရှင်းတုန်းပင်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လမ်းလျှောက်ရင်း စဉ်းစားပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ် အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မစဉ်းစားရဲသကဲ့သို့ဖြစ်နေပါသည်။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ဖယ်ထား၍ ကြေးပြားလက်တစ်ဆုပ်အတွက် ဖြေရှင်းချက်ကို ရှာပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဘာကြောင့် ထိုလန်ချားသမားအား ထိုကြေးပြားတို့ကို ပေးခဲ့ပါ သနည်း။ ဆုလာဘ်အဖြစ်နှင့်ပါလား၊ အထက်ကကဲ့သို့ တွေးကြံရေရွတ်ခဲ့ပြီး ခါမှ ထိုလန်ချားဆရာအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးနိုင်လောက်အောင် ကျွန်ုပ် လူရာဝင်ပါသေးလား၊ ကျွန်ုပ်၏လိပ်ပြာကို ကျွန်ုပ် အဖြေမပေးရဲတော့ပါ။

ထိုအတွေ့အကြုံသည် ကျွန်ုပ်၏မှတ်ဉာဏ်တွင် ယနေ့ထက်တိုင် တောက်လောင်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ပြန်ပြောင်းစဉ်း စားမိတိုင်း ပင်ပန်းဆင်းရဲရပါသည်။ ဤအတောအတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသော စစ်ရေး၊ မက်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ဇာတ်လမ်းသည် ငယ်စဉ်က ကျွန်ုပ်ကျက်မှတ် ခဲ့ဖူး၍ ယခုအခါ တစ်ကြောင်းတစ်ပါဒ်ကိုမျှ မရွတ်ပြနိုင်တော့သော ပျို့ကဗျာ စာပေတို့နှင့် တူပါတော့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုခြောက်နှစ်လောက်ဆီက ကြံခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်ကလေးကား ကျွန်ုပ်အား ဟိရိုသြတ္တပ္ပတရားရေး ရေဖြင့်သုတ်သင်ဆေးကြောပေး၍ ကျွန်ုပ်အကျင့်စရိုက်အား ပြုပြင်စေလျက် ကျွန်ုပ်၏မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိတို့ကို အားပေးကာ မျက်စိရှေ့တွင် ဇာတ်ခင်းလျက် ရှိပါသေးသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကလေးကို ထိုနေ့နံနက်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း မြင်ပါသေးသည်။

လူရွှန်းနှင့် ၎င်း၏စာပေ

၁၉၅၆ ခု အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ကား လူရွှန်းကွယ်လွန်သည့် ၂၀ နှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ သူ၏ဇာတိဖြစ်သော ချီကိုင်းပြည်နယ်၊ ရှောစင်မြို့မှာ လူရွှန်း၏ ယဉ်ကျေးမှုနေရာ ဌာနဖြစ်ခဲ့ရ၏။ အခြားနေရာဌာနရှိ ပန်းခြံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံများကိုလည်း လူရွှန်းအမည်သို့ပြောင်းကာ လူရွှန်းအား ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြ၏။ တရုတ် မြန်မာမိတ်ဆွေဖြစ်အသင်းက ကျင်းပခဲ့သော ၁၇ နှစ် မြောက်နှင့် ၁၈ နှစ်မြောက် လူရွှန်းအထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် ဇော်ဂျီ၊ မောင်ထင်၊ ဇေယျာနှင့် လင်းယုန်နီ၊ ဒဂုန်တာရာတို့က တရုတ်စာပေနှင့် လူရွှန်းအကြောင်းကို ဟောပြောခဲ့ကြလေသည်။

လူရွှန်းမှာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့၏။ ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၌ သူသည် 'အရူးဒိုင်ယာရီ'ကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ ၎င်းမှာ တရုတ်ပြည်စာပေသစ်၏ ပထမဦးဆုံး ဝတ္ထုတိုဖြစ်ခဲ့၏။ မေလ ၄ ရက် လှုပ်ရှားမှု၏ ရှေ့ပြေးလည်းဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းဝတ္ထုအပြင် ပျက်စီးနေသော စနစ်ဟောင်းပညာတတ်တစ်ဦး၏ဘဝကို ဖော်ပြသည့် 'ကွန်အိချီ'နှင့် တရုတ်ပြည်တောရွာများတွင် အယူသည်းစွာ လိုက်နာ

လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည့် အမှားအယွင်းများနှင့်ပတ်သက်သော 'ဆေး' ဆိုသည့်ဝတ္ထုတိုများကိုလည်း ထိုနှစ်ထဲမှာပင် ရေးသားခဲ့၏။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင်မူ သူ၏ကျော်ကြားသော 'အကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ' ဝတ္ထုကြီးမှာ ထွက်ပေါ်လာပေသည်။ 'အော်သံ' (၁၉၂၃)နှင့် 'စိတ်သွားရာ ကိုယ်ပါစဉ်' (၁၉၂၆)နှစ်အုပ်မှာမူ ဝတ္ထုတိုများကို စုပေါင်းထားသော ၎င်း၏ စာအုပ်များ ဖြစ်ခဲ့၏။ 'မြက်ရိုင်း' (၁၉၂၇)နှင့် 'ညချမ်းချိန်ဝယ် ခူးခဲ့သည့် မိုးသောက်ပန်းများ' (၁၉၂၇) များမှာလည်း ၎င်း၏ စကားပြေကဗျာများကို ပေါင်းစုထားရာ စာအုပ်များပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပညာရှိကျောင်းသားဖြစ်ခဲ့သော လူရွှန်းသည် တရုတ်စာပေ အမွေအနှစ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို နက်နဲစွာရှာဖွေလေ့လာခဲ့လေသည်။ စာလုံး ဆယ်သိန်းပါဝင်၍ အတွဲနှစ်ဆယ် ခွဲထုတ်ခဲ့ရသော သူ၏စာပေပေါင်းချုပ်တွင် ရှေးဟောင်းကဗျာများအပေါ် မှတ်ချက်များနှင့် တရုတ်ဝတ္ထုရာဇဝင် (၁၉၂၄)တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူ၏အကြီးဆုံးသောအောင်မြင်ချက်မှာ အုပ်တွဲတစ်ဒါဇင်ခန့် စုပေါင်းရိုက်နှိပ်ကာ ထုတ်ဝေခဲ့သော 'အထွေထွေဆောင်းပါးများ' စာအုပ်တွင် ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းခေတ်လောက်ဆီမှအစပြု၍ ရေးသားခဲ့သော 'အရမ်းမဲ့စိတ်ကူးခြင်းများ' ဆောင်းပါးမှစ၍ ဆောင်းပါးများကို လူရွှန်း သည် ၁၅ နှစ်ကျော်ကျော်ရေးသားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအထဲ၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းများနှင့် ဘဝဟောင်းကို သူသည်ကြီးမားလှသော နိုင်ငံရေးထိုးထွင်းဉာဏ်နှင့် လွယ်ကူစွာသိမြင်နိုင်သော နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

တိုးတက်သော လူသတ္တဝါအားလုံး၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်သောလူရွှန်းသည် ဆိုဗီယက်နယ်မြေကို အလွန်တရာ ချစ်မြတ်နိုးခဲ့ပေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့်ပတ်သက်၍ မဟုတ်မတရား ပြောဆိုချက်များကို ဘက်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း သူသည် ရဲစွမ်းသတ္တိအရှိဆုံးသော တိုက်ခိုက်ရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ ဆိုဗီယက်ဘဝ၊ ဆိုဗီယက်စာပေများနှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်းပါးအမြောက်အမြားကိုလည်း ရေးသားခဲ့၏။ ဂိုဂိုလ်၏ 'ဝိညာဉ်သေများ'၊ ဖာဒီယိမ်၏ 'ဆယ့်ကိုး' အပြင်မြောက်မြားစွာသော ဆိုဗီယက်ဝေဖန်ရေးသမားနှင့် စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုဆောင်းပါးများကို ဘာသာပြန်ဆို

ရေးသားခဲ့၏။ ဘာသာပြန်၍ တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ရာ၌ သစ္စာရှိခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းတို့တွင် သူသည် စံပြတစ်ဦးဖြစ်၏။ ထို့အပြင်လည်း ဆိုဗီယက်သစ်ထွင်းပန်းချီကို တရုတ်ပြည်တွင် စတင်တီထွင်ပေးသူဖြစ်သည့် အပြင် သစ်ထွင်းခေတ်ပန်းချီကိုလည်း အားပေးအားမြှောက်ပြုခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။

လူရွှန်းသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် လက်ဝဲစာရေးဆရာများအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ရှန်ဟဲမြို့၌ မကွယ်လွန်မီအထိ မော်စီတုံးနှင့် လက်ချင်းတွဲယှက်ခဲ့သော သစ္စာရှိရဲဘော်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

လူရွှန်းထွန်းပြောင်စေခဲ့သော လမ်းစဉ်

(ရေးသူ-ဖေဆုဖေ)

ဂျပန်ပြည်၌ ဆေးအတတ်သင်ကြားနေစဉ်ကာလဖြစ်သော ၁၉၀၆ ခုနှစ် ၁၉၀၉ ခုနှစ်တို့အကြားဝယ် လူရွှန်းသည် စာပေများကို စတင်ရေးခဲ့ပေသည်။ 'လက်နက်ကိုအာရုံပြုကြ' ဟူသော ဆောင်းပါး၏ နိဒါန်းတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သူသည် ဆေးပညာကို လက်လွှတ်လိုက်ကာ စာပေဘက်သို့ ခြေဦးလှည့်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဖ နှိပ်ခံ တရုတ်အမျိုးသားတို့၏ ကြေကွဲတရားရဖွယ်ရာကောင်းသော မတုန်မလှုပ် ငုံ့ခံနေမှုကို ဖော်ထုတ်ပြလိုက်သည့် ရုရှား-ဂျပန်စစ်၏ အခန်းသစ် တစ်ရပ်အား သူသည်တွေ့မြင်ခဲ့ရသောကြောင့်တည်း။ ဤအရေးတော်ပုံသည် သူ့အား လေးနက်စွာ ဆွဲကိုင်၍ လှုပ်လိုက်ပေသည်။ "ထို့နောက်တွင်မူ ဆေးပညာဆိုသည်မှာ အဆုံးမှာတော့ သိပ်အရေးမကြီးလှပါဟု ကျွန်ုပ် ထင်မြင်လာခဲ့ပါသည်။ အင်အားသေးငယ်၍ ခေတ်နောက်ကျသော တိုင်းပြည်ရှိ ပြည်သူတို့သည် မည်မျှပင်ကျန်းမာသန်စွမ်းကြစေကာမူ သူတို့သည် ယင်းသို့သော အချည်းနှီးဖြစ်သည့် မြင်ကွင်း၏ ဥပမာများ အဖြစ် အတင်ခံရ

သည့်ဘဝတွင်သာ ရှိနိုင်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့သော အချည်းနှီးဖြစ်သည့် မြင်ကွင်းကို ကြောင်တောင်ငေးကြည့်နေရသည့် ဘဝတွင်သာ ရှိနိုင်ပေသည်။ တရုတ်အမျိုးသားတို့ မည်၍မည်မျှ ဖျားနာသေဆုံးကြသည် ဆိုသောအရေးသည် ဝမ်းနည်းစရာမလိုသောကိစ္စ ဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် အရေးအကြီးဆုံးသောအရာသည် တရုတ်အမျိုးသားတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို ပြောင်းလဲပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ စာပေသည် ကျွန်ုပ်၏ ရည်မှန်းချက်အတွက် အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းဟူ၍ ကျွန်ုပ် ထင်မြင်ခဲ့ပေသည်။ စာပေလုပ်ငန်းအား မြှင့်တင်ရန် ကျွန်ုပ်စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခဲ့လေသည်” ဟု လူရွှန်းက ရေးသားခဲ့ပေသည်။

သူ၏ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့၏ ကံကြမ္မာနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းသို့ နက်ရှိုင်းစွာ စိတ်ပါဝင်စားမှုသည် လူရွှန်းအား စာစတင်ရေးသားစေရန် အားပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် ဘဝသစ်မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေရန် စီမံကိန်းချခဲ့သော်လည်း ထုတ်ဝေခြင်းမပြုခဲ့ရပေ။ သို့သော်လည်း လူရွှန်းသည် စာပေလှုပ်ရှားမှုသစ်တစ်ရပ်တွင် ခြေချမိရန် ကြိုးစားခဲ့ပေသည်။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် သူသည် “ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မျက်နှာလိုက်မှု” နှင့် “အစွဲရှိနေသော ကဗျာဆရာများ” အပါအဝင် အစမ်းစာများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၀၈ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၀၉ ခုနှစ် အတောအတွင်းတွင် သူသည် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့် အရှေ့ဥရောပစာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုတိုပေါင်းများစွာကို ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ “ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မျက်နှာလိုက်မှု” ဟူသော အစမ်းစာတွင် သူသည် ချင်းမင်းဆက်အုပ်စိုးသူလူတန်းစားတို့အတွင်းရှိ “အနောက်ဆန်သူများ” ၏ ဖောက်ပြန်သောသဘောကို ဖွင့်ချခဲ့ပေသည်။ ဖောက်ပြန်ရေးဘက်သို့ သွားနေကြသော ပြုပြင်ရေးသမားတို့၏ အယူအဆများကိုလည်း ချေပခဲ့ပေသည်။ ပြည်သူတို့အား မသိနားမလည်အောင် လုပ်ထားရန်ဟူသော အချို့သောတော်လှန်ရေးကျသည့် ဒီမိုကရက်များအတွင်းရှိ သဘောယိမ်းညွတ်မှုကိုလည်း ရဲဝံ့စွာ ဝေဖန်ခဲ့ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ စိတ်ဓာတ်လွတ်လပ်မှုရရှိစေရေးအတွက် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား အသိဉာဏ်ဖွင့်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း သူသည်

ကြေညာခဲ့ပေသည်။ “အစွဲရှိနေသော ကဗျာဆရာများ” ဟူသော အစမ်းစာသည် ဘရိုင်ယွန်၊ ရှယ်လီ၊ ပွတ်ရှ်ကင်၊ လာမွန်တော့စ်၊ မစ်ကီဝဲနှင့် ပီတိုဖီတို့ကဲ့သို့သော ဒီမိုကရေစီလည်းကျ၊ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်လည်းရှိ၍ တော်လှန်ရေးလည်းကျသော ကဗျာဆရာများကို တင်ပြခဲ့ပေသည်။ ဤကဗျာဆရာတို့သည် “သူတို့၏အယူအဆများကို တော်လှန်ရေးအပေါ်တွင် အခြေပြုကြသည်၊ တိုက်ပွဲအတွက် ရည်မှန်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏စာပေပြုစုမှုများသည် ပြည်သူတို့အတွင်းဝယ် တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်ကြွလာအောင် နှိုးဆွပေးနိုင်သည် . . .” ဟု သူက ညွှန်ပြဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သူသည် လူ့သဘာဝကို လေ့လာတင်ပြသည့် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့် အရှေ့ဥရောပတိုက် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့အကြားရှိ တော်လှန်ပုန်ကန်သော စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကြိုးပမ်းချက်များသည် ထိုစဉ်က အရှိန်ဩဇာအနည်းအကျဉ်းသာရှိခဲ့စေကာမူ တရုတ်ပြည်ရှိ တော်လှန်ရေးစာပေလှုပ်ရှားမှုတွင် အစောဆုံးသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပေရာ လူရွန်းသည် တရုတ်ပြည်တွင် ပြည်သူတို့၏ တော်လှန်ရေးလှုံ့ဆော်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းစေခဲ့ပေသည်။ အခြားတော်လှန်ရေးသမားတို့ထက် များစွာရှေ့တန်းကျလှသည့် ထိုစဉ်က သူ့အတွေးအခေါ်၏ ထင်ရှားသောသွင်ပြင်လက္ခဏာသည် ကား အဖိနှိပ်ခံ လူထုများနိုးကြားလာခြင်းနှင့် သူတို့၏ တိုက်ပွဲ အောင်ပွဲခြင်းတို့အားဖြင့် တရုတ်ပြည်သည် လွတ်မြောက်မှုရရှိလိမ့်မည် . . . ဟု သူယုံကြည်သည်ဆိုသော အချက်ပင်တည်း။

ယင်းသို့သော စောစောပိုင်းအရေးအသားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဂယက်ရိုက်ခြင်းမရှိလေရကား ၁၉၀၉ ခုနှစ်၌ တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက်တွင် လူရွန်းသည် စာပေပြုစုမှုလုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၀ ခုမှ ၁၉၁၈ ခုနှစ်အထိ သူသည် “တစ်ကိုယ်တော်တည်း” သီးခြားကင်းကွာ နေသည့်ကာလကို လွန်မြောက်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ နောက်ပိုင်းတော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရေးသားချက်များအတွက် ကြီးမားစွာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခဲ့သည့်ကာလကို လွန်မြောက်ခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၁၁ခုနှစ် တော်လှန်ရေးအား သူသည် ကြုံတွေ့ခဲ့ရ၍ ယင်း

တော်လှန်ရေးဆုံးရှုံးမှု၏ သင်ခန်းစာက သူ့အား လေးနက်စွာ ထိခိုက်စေခဲ့ပေသည်။ ဤကာလအတွင်းဝယ် လယ်သမားများ၊ မြို့ နေဆင်းရဲသားများနှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဆက်သွယ်မှုရရှိခြင်းသည် တရုတ်ပြည်၏ သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတို့၏ ကြေကွဲစရာကောင်းသော ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးပေးသည့်တိမ်မြုပ်နေသော အကြောင်းတရားများနှင့် ၁၉၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးဆုံးရှုံးသည့် အခြေခံအကြောင်းတရားများကို လူရွှန်းအား မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်စေခဲ့ပေသည်။ ထိုစဉ်က သူတွေ့ကြုံခဲ့ရချက်များ၊ လေ့လာရှုမြင်ခဲ့ရချက်များနှင့် သူရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာများသည် နောက်ပိုင်း၌ သူ၏ဝတ္ထုတိုနှင့်အစမ်းစာအချို့တို့တွင် လာ၍ပေါ်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် မေလ လေးရက်နေ့ အရေးတော်ပုံဖြစ်လုဆဲဆဲတွင် လူရွှန်းသည် ပြန်လည်စာရေးစပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်အထိ လူရွှန်းသည် စာပေပြုစုသည့်လုပ်ငန်းနှင့်တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲတို့ကို မနားမနေလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အနှစ် ၂၀ ပင်မရှိသော ကာလအတွင်းဝယ် သူသည် တရုတ်တော်လှန်ရေးအား တန်ဖိုးမခန့်မှန်းနိုင်လောက်အောင် အကျိုးပြုခဲ့သည်။ ခေတ်သစ်တရုတ်စာပေအတွက် ခိုင်မာသော အခြေခံကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

“သူရူးတစ်ယောက်၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း” ဟူသော ဝတ္ထုသည် သူ့အား ပထမဆုံးအကြိမ် ဂရုထားလာစေခဲ့ပေသည်။ ဤဝတ္ထုတွင် ပဒေသရာဇ်စနစ်နှင့်တကွ ၎င်း၏အယူအဆများ၊ ကျင့်ဝတ်များအား မစေ့စပ်တမ်းပယ်ချသည့်လူ့သဘာဝလေ့လာတင်ပြသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးအဖြစ် သူ ပါဝင်ထားလေသည်။ သူ့စာဖတ်ပရိသတ်တို့၏ တုံ့ပြန်ဂယက်ရိုက်မှုသည် မြန်ဆန်၍ စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြပေသည်။ ပဒေသရာဇ်စနစ်အား ဆန့်ကျင်သည့် ဤစွမ်းပကားရှိသည့် ကန့်ကွက်ရေးလက်နက်ကြီးသည် တရုတ်စာပေတွင် အတွေးအခေါ်သစ်တစ်ရပ် စတင်လိုက်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ဤဝတ္ထုသည် လူရွှန်း၏ ပထမဆုံးသော သရုပ်မှန်ကို ရေးသားဖော်ထုတ် လိုက်သည့် လက်ရာပင်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောမျိုးဖြင့်ပင် များစွာသော ထင်ရှားသည့် စာပေများကို သူသည် ဆက်လက်၍ရေးသားခဲ့သည်။

“ဤသို့သော ဝတ္ထုများကို အဘယ်ကြောင့်ရေးရပါသနည်းဆိုလျှင်

လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်က ကျွန်ုပ်၏စိတ်ဝယ် ခံစားခဲ့ခြင်းကို ယနေ့တွင် လည်း ခံစားနေရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ပြည်သူများအား အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းစေလိုသော ရည်သန်ချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ရေးသင့်ပေသည်။ လူသားတို့၏ဘဝနှင့် ယင်းဘဝ၏ ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအတွက်လိုအပ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်ရေးသင့်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဇာတ်ကောင်တိုင်းလိုလိုကို ကျွန်ုပ်တို့၏လူစဉ်မမီသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ကံမဲ့သူများထဲမှ ဆွဲထုတ်ယူငင်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကြင်သို့သော မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ကျွန်ုပ်ဖော်ထုတ်လိုပြီး ထိုဒုစရိုက်များအပေါ် တွင် အာရုံစိုက်လာအောင် လှုံ့ဆော်၍ ထိုဒုစရိုက်များအား ကုစားပပျောက်သွားစေလိုသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်” ဟု လူရွန်းက နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ထုတ်ခဲ့ပေသည်။

ဤလိုသဘောထားမျိုးဖြင့်ပင် ‘သူရူးတစ်ယောက်၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း’၊ ‘ကွန်းအိချီ’၊ ‘ဆေးဝါးနှင့် နက်ဖြန်’၊ ‘ကျွန်ုပ်၏တိုင်းပြည်အို’၊ ‘အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု’နှင့် ‘နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု’ ဟူသော ဝတ္ထုများကို ရေးသားခဲ့ပေသည်။ ဤဝတ္ထုများတွင် ပါဝင်ကြသော အဓိက ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်သည့် သူရူး၊ ကွန်းအိချီ၊ ယွန်တူ၊ အာကြူနှင့်အခြားသူများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏အောက်တန်းကျလှသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကံမဲ့သူများပင်ဖြစ်ကြပေသည်။ လူရွန်းသည် ထိုကံမဲ့သူတို့၏ ပျော်ရွှင်စရာကင်းမဲ့သော ကံကြမ္မာကို အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်ခဲ့ပေသည်။ ထိုသူတို့အား ဖိနှိပ်ထားကြသည့် အင်အားစုများကို အညှာအတာကင်းမဲ့စွာ ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ထိုကံမဲ့သူတို့၏ ဆန္ဒလိုလားချက်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်သောအားကိုပါ မှန်ကန်စွာ ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြောင်းလဲစေခြင်းအားဖြင့် တော်လှန်ရေးအားဖြင့်သာလျှင် ထွက်ပေါက်ရနိုင်ကြောင်း လူရွန်းကဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ဘယ်တော့မျှ ပျောက်ပျက်မသွားနိုင်သော ‘အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု’နှင့်ပတ်သက်၍ လူရွန်းက . . .

‘ကျောက်ဆောင်ကြီးတစ်ခုအောက်ဝယ် ပေါက်ပွားလာခဲ့ပြီးမှူးမှိုန်ကာ ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်စတစ်စ ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့သွားရသော

မြက်ပင်များကဲ့သို့ 'နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် လူစာရင်းထဲ ထည့်သွင်းခြင်း မခံခဲ့ရသော 'လူနံ့လူအ များ' ကို ကျွန်ုပ်ရေးခြယ်ဖော်ထုတ်လိုပါသည်ဟု ကြေညာခဲ့ပေသည်။ အာကြူ၏အကြောင်းကို ရေးခြယ်ဖော်ပြစဉ်တွင် လူရွှန်းသည် အထူးသဖြင့် အာကြူနှင့်တကွ အာကြူလိုလူများအတွက် ထောက်ခံအားပေးခဲ့ပေသည်။ အာကြူ၏အကြောင်းကို ဖတ်ရခြင်းအား ဖြင့် လူရွှန်းသည် စာဖတ်ပရိသတ်တို့အား တရုတ်ပြည်သူတို့၏သက်တမ်း ရှည်လျားစွာ ဖိနှိပ်ခံနေမှုကို တွေ့မြင်စေပေသည်။ ဤနေရာတွင် သူ သည် ပြောင်မြောက်သော သရုပ်ဖော်စာပေသမားတစ်ယောက်အဖြစ် ထင် ထင်ရှားရှားပေါ်လွင်စေပေသည်။ အာကြူ၏ အကြီးဆုံးသောအမှားသည် အောင်မြင်မှုမရရှိသည့်အခါတိုင်းတွင် လောကဓံတရားအရတော့ ငါအောင် မြင်တာပဲဟူသော အတွေးအဆဖြင့် သူ့ကိုယ်သူဖြေကာ သူ့ကိုယ်သူလိမ် ခြင်းနှင့် သူများကိုပါ လိမ်ခြင်းတည်းဟူသော အမူအကျင့်ရှိမှုပင်ဖြစ် ကြောင်း ထင်ရှားစွာ လူရွှန်းကဖော်ပြထားပေသည်။ အာကြူ၏ အမူအကျင့် သည် အရှုံးပေးရေးဝါဒပင်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ဖန်အာကြူသည် သူ့ရန်သူ များနှင့် သူ့အား ဖိနှိပ်သူများကို မကြာခဏမေ့တတ်ရုံသာမက သူ့ကိုယ်သူ ဖိနှိပ်သူတစ်ဦးအနေမျိုးဖြင့် သူ့ထက်အားနည်းသူတို့အပေါ်တွင် လက် စားချေတတ်ပေသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် နှစ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ ရှိခဲ့သော ပဒေသရာဇ် စိုးမိုးမှုနှင့်နှစ်ပေါင်းရာနှင့်ချီ၍ရှိခဲ့သော နိုင်ငံခြား ကျူးကျော်မှုတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း လူရွှန်းက ကျွန်ုပ် တို့အား ပြသလိုက်ပေသည်။ တရုတ်ပြည်သူတို့သည် ဤဖိနှိပ်မှုကို အစဉ် ခုခံကာ ပြန်လှန်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြသော်လည်း သူတို့၏ မြောက်မြား စွာသော ဆုံးရှုံးမှုများသည် အရှုံးပေးရေးဝါဒကို ပေါ်ထွက်လာစေခဲ့သည်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ အထက်လူကြီးကို ကျိုးနွံနာခံရမည်ဆိုသော ပဒေသရာဇ်စိုးမိုးသူ လူတန်းစား၏ ရှေးပဝေသဏီကစ၍ တည်ခဲ့သော သဘောတရားနှင့် အရှုံးပေးရေးဝါဒတို့သည် ပူးပေါင်းလာခဲ့၍ လောကဓံ တရားအရတော့ အောင်ပွဲတွေ့နေရတာပဲဟူသော အာကြူ၏ နည်းကို ပေါ်ထွက်စေခဲ့လေသည်။ အာကြူ၏ဝါဒသည် မိမိအပေါ် ဖိနှိပ်သူများအား ရင်ဆိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ရန် တားဆီးထားပေသည်။ ဤဟာသသည် မိမိ၏

စာဖတ်ပရိသတ်များသို့ ဖော်ထုတ်ဖွင့်ဟပြရန် လူရွှန်းက အပြင်းထန်ဆုံး ကြိုးပမ်းခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

လူရွှန်းက ထင်လင်းစွာ ရှင်းပြရန်ကြိုးစားသည့် အချက်တစ်ခုရှိ သေးသည်။ အာကြူနှင့်သူ့အား ဖိနှိပ်သူများအကြားဝယ် အဆက်မပြတ် တိုက်ပွဲရှိနေရာတွင် အာကြူကိုယ်တိုင်သည် ကျိုးခွဲခြင်းနှင့် ပုန်ကန်ခြင်း စပ်ကြား၌ လုံးပါးပါးနေရပေသည်။ အာကြူတွင် ပုန်ကန်ရန်လှုံ့ဆော် ပေးနေချက် အစဉ်မပြတ်ရှိနေပေသည်။ ဖိနှိပ်ခံရသူအားလုံးကဲ့သို့ပင် အာကြူသည် တော်လှန်ခြင်းအားဖြင့် မိမိ၏နှောင်ကြီးများကို ချေမှုန်းပစ် ခြင်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်နိုင်ပေသည်။ ဤသို့ သော အင်အားသတ္တိသူမှာရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၁၁ ခု တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါတွင် အာကြူ၏ကံကြမ္မာသည် သဘာဝအားဖြင့်ပင် ယင်းတော်လှန်ရေးနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိပေသည်။ ယင်းတော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ရန် တားမြစ်ခံရသည့် အချက်ကသာလျှင် တော်လှန်ရေးရှုံးနိမ့်သွား ရသည့်အချက်ကိုထင်ရှားစေပေသည်။ အာကြူအားပုန်ကန်ရန် လှုံ့ဆော် ပေးနေချက်သည် ကျန်ရှိနေပေးသေးသည်။ သူ့အတွက် ထွက်ပေါက်ရရန် တော်လှန်ရေးနည်းလမ်းတစ်ရပ် ကျန်ရှိနေပေးသေးသည်။ ဤဟာသည် လူရွှန်း၏ကောက်ချက်ပင်တည်း။

“အာကြူ၏တကယ့်ဝတ္ထုသည် လယ်သမားအား သိမ်းသွင်းခဲ့ခြင်း မပြု သောကြောင့် ဆုံးရှုံးသွားရသော ၁၉၁၁ ခု တော်လှန်ရေး၏ပုံကားချပ်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အား သိမြင်စေလေသည်။ မြေရှင်လူတန်းစားအား ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်ရင်းလူရွှန်းသည် တော်လှန်ရေးကို ရှေ့ဆောင်သော ဓနရှင်တို့ အားလည်း ခါးသီးစွာဝေဖန်လေသည်။ ဤဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း အားဖြင့် လူရွှန်းသည် ၁၉၁၁ ခုတော်လှန်ရေး၏ သမိုင်းရေးရာ သင်ခန်းစာ ကို မေလ လေးရက်အရေးတော်ပုံခေါင်းဆောင်အား အာရုံစိုက်စေပေ သည်။ ထွက်ရပ်လမ်းကို ညွှန်ပြပေသည်။ လူအများစုကြီးလည်း ဖြစ်၍ စီးပွားရေးအရ အရေးကြီးဆုံးလည်းဖြစ်သော လယ်သမားတို့အပါအဝင် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ လိုလားချက်များကိုလည်း ကြွေးကြော်လိုက်ပေသည်။

‘အာကြူ၏တကယ့်ဝတ္ထု’ ကိုမရေးခင် ‘ကျွန်ုပ်၏တိုင်းပြည်အို’ ဟု သော

ဝတ္ထုတွင် တရုတ်ပြည်အတွက်မျှော်ကိုးချက်နှင့် ဘဝသစ်၏ ရှေ့ပြေးအဖြစ် ပြည်သူတို့၏ ထွက်ရပ်လမ်းနှင့် လိုလားချက်များကို ညွှန်ပြထားပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဘဝကဲ့သို့ ငြီးငွေ့စရာကောင်းသော ဘဝကို တရုတ်ပြည်သူတို့အား မနှစ်သက်စေလိုပေ။ ယွန်တူတို့ကဲ့သို့လည်း ထိုင်းမှိုင်းသွားရသည့်အထိ အဆင်းရဲမခံလိုပေ။ အခြားသူများကဲ့သို့လည်း အပျော်ကြူးသည့် ကိစ္စတွင် မိမိတို့၏အင်အားကို မသုံးလိုပေ။ တရုတ်ပြည်သူတို့တွင် ဘဝသစ်တစ်ရပ်(ဝါ) ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ခါမျှမကြုံမတွေ့ရသေးသည့် ဘဝတစ်ရပ်ရှိသင့်ပေသည်။ . . .ကမ္ဘာကြီးပေါ်ပေါက်လာစတွင် လမ်းဟူ၍ မရှိပေ။ သို့သော်လူပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်းသွားလာကြသောအခါတွင် လမ်းဟူ၍ ပေါ်လာရပေသည်'ဟု လူရွှန်းက ရေးသားထားလေသည်။

“ကလေးများခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊ အခွန်အကောက်များ၊ စစ်သားများ၊ ဓားပြများ၊ အရာရှိများနှင့်မြေရှင်များ' ကြောင့် အပြင်းအထန် ဒုက္ခရောက်ရှိနေရသော ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည့် ယွန်တူ၏ အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ပြပြီးနောက် လူရွှန်းကကောက်ချက်ဆွဲထုတ်နိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောအချက်သည်ကား ယွန်တူသည် သစ်သားရုပ် တစ်ခုနှင့်တူလာနေပြီဆိုသောအချက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ယွန်တူသည် ထိုစဉ်ကရှိခဲ့သော တရုတ်လယ်သမားတို့၏ အမျိုးအစားပင်ဖြစ်သည်။ လယ်သမားတို့သည် ကွဲပြားပြတ်သားခြင်းမရှိသော်လည်း သူတို့သည် ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေး၏အခြေခံကျသော၊ အဓိကလှုပ်ရှားသော အင်အားစုဖြစ်ပေသည်။ ဤဝတ္ထုသည် ထိုစဉ်ကာလအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသပိုင်း၏ တိုး၍တိုး၍ညံ့ဖျင်းခေါင်းပါးနေပုံများကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထားပေသည်။ လယ်သမားတို့ နိုးကြားလာတော့မည့်အကြောင်းနှင့် တော်လှန်ရေးနိုးကပ်လာပြီဖြစ်ကြောင်းကိုပါ ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထားပေသည်။

“နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု' ဟူသော ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့် နောက်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် လူရွှန်းသည် သာမန်အလုပ်သမားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏ဘဝကို ပုံလောင်းထားပေသည်။ စင်လင်၏ဇနီးသည်မှာ သူများ၏ ခြေဖဝါးအောက်သို့ အရောက်ခံရသည်။ အလိမ်ခံရသည်။ အဖော်ကားခံရသည်။ စွန့်ပစ်ခြင်းခံရသည်။ သို့ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်ုပ်တို့သည် သူမ၏

ပင်ကိုသဘောကောင်းမှု၊ ရဲရင့်မှုနှင့် ကြင်နာမှုတို့ကို တွေ့ရပေသည်။ သူမ၏ရဲရင့်မှု လူသားတို့အပေါ်တွင် သူမ၏ယုံကြည်မှုနှင့် သူမ၌ ရှိနေသော မြင့်မြတ်မှုတို့ကြောင့် သူမ၏ကြမ္မာဆိုးများနှင့် မတရားပြုမှုခြင်းခံရမှုများ သည် သူမ၏စိတ်ဓာတ်အား ပျက်ပြား၍မသွားစေပေ။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင်မူ ပဒေသရာဇ်ကျင့်ဝတ်နှင့် အစွဲအလမ်းတို့သည် သူမ၏ ယုံကြည်ချက်ကို ချိုးဖျက်လိုက်ကြသည်။ သူမ၏မြင့်မြတ် သောစိတ်ထားကို ချိုးဖျက်လိုက်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူမသည် အစိတ်စိတ်အမြာမြာ ဖြစ်သွားရလေသည်။ ဤအမျိုးသမီး၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ နက်ရှိုင်းစွာ ဖောက်ထွင်းကြည့်ရှုကာ လူရွှန်းသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအား လေးနက်စွာ သုံးသပ်စိတ်ဖြာ၍ ပြလိုက်ပေသည်။ ပင့်ကူအိမ်ကဲ့သို့ ဤမုဆိုးမအား ရစ်ပတ် တုတ်နှောင်းခြင်းပြုခဲ့သည့် လူမှုဆိုင်ရာ ဖိနှိပ်မှုအလွှာတို့ကို လူရွှန်းက တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာ ဖော်ပြထားလေသည်။ အများအားဖြင့် အစွဲအလမ်း သက်သက်တို့ဖြင့်သာပြီးသော လုံးဝအကြင်နာတရားကင်းမဲ့သည့် ကွန်ဖြူး ရှပ်စ်ဝါဒီတို့၏ ကျင့်ဝတ်သည် ဤဖိနှိပ်မှုအလုံးစုံ၏ ပင်မအချက်အချာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကျင့်ဝတ်သည် တိတ်တိတ်ပုန်း သတ်ဖြတ်နှိမ် နင်းနိုင်သော တန်ခိုးအာနိသင်ရှိပေသည်။ မြေရှင်၊ လူကုံထံတို့သည် ဤအင် အားသတ္တိပေါ်တွင် မှီခိုနေကြပေ သည်။ ယင်းသို့သော ဖိနှိပ်မှုများသည် အမြဲအားဖြင့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်လိုပင် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ အချိန်ရှိသရွေ့တွင် ကွန်ဖြူးရှပ်စ်ဝါဒီတို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် စတုတ္ထသခင်ကြီး လျှို့ကဲ့သို့သော သူများ သည် သူတို့၏ သားကောင်များကို တိတ်တိတ်ပုန်း အပိုင်စီးကြပေသည်။ မရေမတွက်နိုင်သော အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်လူရွယ်များသည် တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် လူမသိသူမသိ သေကျေပျက်စီးခဲ့ရပြီ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့ကို မည်သူမည်ဝါတို့က သတ်လိုက်ကြသည်ကိုပင် သိမသွားကြရပေ။ ဤဝတ္ထု တွင် ဖော်ပြထားသော အခြေအနေသည် “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ် တမ်း”တွင် ဖွင့်ချထားသည်ထက်ပင် ပို၍ဆိုးဝါးပေသည်။ ဤဝတ္ထု၏ အဆုံးပိုင်းတွင် လူရွှန်း၏ ပြောင်မြောက်လှသော ရှုမြင်ချက်စွမ်းအင်ကို အထင်ရှားဆုံးပေါ်လွင်စေသည့် အချက်သည်ကား သူ့ဝတ္ထုထဲတွင် သစ္စာ သမာဓိခိုင်ကျည်မှုကို ပြသခဲ့သော အမျိုးသမီးသည် နောက်ဆုံးအားဖြင့်

လောကဇရဲကို သံသယဝင်လာကာ မိမိကံကြမ္မာဖန်လာသည့်အလျောက် ဖြစ်ရသည် ဆိုသောအချက်ကို တစ်ဖက်သတ်လိုက်နာယုံကြည်နေမှုကို ငြင်းပယ်လိုက် ပြီးလျှင် မိမိကံကြမ္မာကို မိမိဘာသာဖန်တီးလေတော့သည်- ဆိုသော အချက်ကို လူရွှန်းက ရှာဖွေဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

တကယ့်သရုပ်ကို ရင်ဆိုင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက် များကို ဖွင့်ချရာတွင်လည်းကောင်း လူရွှန်း၌ ထိတ်လန့်စိုးရွံ့မှုမရှိကြောင်း၊ ဤဝတ္ထုများက ထင်ရှားစွာဖော်ပြကြလေသည်။ ထိုစဉ်ကာလရှိ အိုမင်း ရင့်ရော်လျက်ရှိသော တရုတ်ပြည်တွင် လူတို့မှာ ဒုက္ခဆင်းရဲရောက်ကြရ လွန်းသဖြင့် နာရမှန်းကျင်ရမှန်းပင် မသိနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြပေသည်။ သို့သော် လူရွှန်းသည် အဖိနှိပ်ခံတို့၏ မချိမဆန့်အော်သံကို ကြားနေသေးရ ကား ထိုအသံကို မဖော်ထုတ်ဘဲမနေနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ မကောင်း မှုဒုစရိုက်များအား လူရွှန်းက ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းသည် လူတို့အား လှုပ်နှိုး ပေးလိုက်သည့် စူးရှလှသော ရောင်ခြည်ကြီးတစ်ရပ်နှင့် တူလှပေသည်။ လူရွှန်းသည် ဣန္ဒြေရှိစွာနှင့် မိမိကိုယ်ကို ထိန်းထိန်သိမ်းသိမ်း ရေးသားရန် ကြိုးစားသွားစေကာမူ ခပ်ရှောင်ရှောင် ခပ်ခွာခွာ ရေးလေလေ သူ့စာဖတ် ပရိသတ်တို့က ဒုက္ခသည်များ၏အသံများ (ဝါ) နိုးကြားမှုနှင့် ပုန်ကန်မှု ကို ဖော်ပြလာသည့် ဒုက္ခသည်များ၏အသံများကို ပိုမိုထင်ထင်ရှားရှား ကြားရလေဖြစ်နေပေသည်။

ယင်းဝတ္ထုအားလုံးတွင် လူရွှန်းသည် ဘဝတည်နေမှု၏ နည်းဟောင်း နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းကို လုံးဝစွန့်ပယ်ထားလေသည်။ ပြီးပြည့်စုံ သော လူမှုတော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ကသာလျှင် ဤဒုစရိုက်များနှင့် ပြည်သူတို့၏ ဒုက္ခတို့ကို အစတုံးလုပ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု စာဖတ်သူတို့က သဘောပေါက်ကြ ပေသည်။ “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”၊ “ကျွန်ုပ်၏ တိုင်းပြည် အို” “အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု”နှင့် “နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု” ဟူသော ဝတ္ထုများသည် ဤသဘောကိုဆောင်ကြပေသည်။ ၁၉၁၁-ခုနှစ် တော်လှန် ရေးမှ တော်လှန်ရေးသမားတစ်ဦးကို သတိရစေကာ ထိုတော်လှန်ရေး ရှုံးနိမ့် ရခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ထားသော “ဆေးဝါး”ဟူသော ဝတ္ထုသည်လည်း ဤသဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။

လူရွှန်းသည် အဖိနှိပ်ခံတို့၏ ဒုက္ခကိုသာမက သူတို့၏ အလားအလာ ရှိသော အင်အားကိုပါ ဖော်ပြရေးသားလေသည်။ သူ၏ဝတ္ထုပေါင်းများစွာ သည် တရုတ်ပြည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကောင်းမွန်သော အရည်အချင်း တို့ကို ဖော်ထုတ်ပြလေသည်။ စင်လင်း၏ဇနီးသည်နှင့် မစွမ်းရမ်းတို့သည် သဘောကောင်း၍ ကြင်နာသနားတတ်ပြီး သတ္တိရှိသော အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ “အရေးတော်ပုံတစ်ရပ်” ဝတ္ထုတွင် ပါဝင်သည့် လန်ခြားသမား ၏ မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်မှုကို အမည်သာရှိသည့် တိုင်းရေးပြည်ရေး၏ အရေးကြီးမှုဆိုသောအချက်အား သရော်ရာတွင် လူရွှန်းက အသုံးပြုလိုက် ပေသည်။ “ကွာရှင်းမှု” ဟူသောဝတ္ထုတွင် တန်ခိုးကြီးသော ဒေသဆိုင်ရာ မြေရှင်ကြီးကို အနိုင်မရရှိငြားသော်လည်း ကျေးလက်အမျိုးသမီး အိုင်ကူ ၏ သတ္တိရှိမှုကို လူရွှန်းကဖော်ပြထားသည်။ “အရက်ဆိုင်အတွင်းဝယ်” ဟူသော ဝတ္ထုတွင် စာရိတ္တချို့တဲ့သော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို ဖော်ပြ လိုက်သဖြင့် လူရွှန်းသည်လှေသမားတစ်ဦး၏သမီး အရွှန်နှင့် သူမ၏လှ ချင်ပချင်သော၊ ပျော်ရွှင်ချင်သော အာသာရမ္မက်ကို ရေးခြယ်ပြလေသည်။ သူမ၏နှလုံးသားသည် သူမ၏မျက်လုံးများကဲ့သို့ပင် “မိုးတိမ်မိုးသားကင်း စင်သော ညချမ်း၏ ကောင်းကင်ယံ(ဝါ) လေတိုက်ခတ်ခြင်းမရှိသော မြောက် ပိုင်းဒေသရှိ မိုးတိမ်မိုးသားကင်းစင်သောကောင်းကင်ယံ” အလား သန့်စင် ကြည်လင်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် “ကျေးလက်အော်ပရာပွဲ” ဝတ္ထုတွင် လေးနက်သောသဘောနှင့် လှပစွာကဗျာဆန်ဆန် အမွန်းတင်ခြယ်သလျက် လူရွှန်းကကျေးတောသားတို့၏နှလုံးကောင်းမှုနှင့် သူတို့သားများ၏ ဉာဏ် ကောင်းမှု၊ စိတ်ဓာတ်ကောင်းမှုတို့ကို ဖော်ပြထားလေသည်။ အလားတူပင် သူသည် ဂျန်၏တူကလေးဘဝကို ရေးခြယ်ပြပေသည်။

လူရွှန်းသည် တရုတ်ဒဏ္ဍာရီများ၊ စနည်းတဘောင်များကိုသူ၏ ဇာတ် အိမ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပေသည်။ “တိုးတက်လာသော ကောင်းကင်ဘုံ” ဝတ္ထု တွင် ရှေးဟောင်းတရုတ်အမျိုးသားတို့၏ တီထွင်စွမ်းရှိမှုကို ရေးခြယ်ထား ပေသည်။ “လသို့ပျံသန်းခြင်း” ဝတ္ထုမှာ ဒဏ္ဍာရီကဲ့သို့သော လေးသမားယီ နှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ “ရေလွှမ်းမိုးမှုကို ငြိမ်သက်စေ ခြင်းနှင့် ကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း” ဝတ္ထုသည် ရှေးဟောင်းတရုတ်ပြည်